02/07/2026

Άγιος Ιωάννης Μαξίμοβιτς: Ο ελεήμων και ομολογητής επίσκοπος

/ Γνώμες

- **Γράφει ο Λάμπρος Σκόντζος, Θεολόγος**

Η ρωσική Ορθοδοξία έχει να παρουσιάσει ένα μεγάλο νέφος αγίων, το οποίο κοσμεί το αγιολογικό στερέωμα της Εκκλησίας μας. Ιδιαίτερα ανάδειξη αγίων έχουμε στα νεώτερα χρόνια, όταν η Ρωσική Εκκλησία είχε εισέλθει στις γνωστές ιστορικές της περιπέτειες. Ένα από τους σύγχρονους επιφανείς Ρώσους αγίους είναι και ο άγιος Ιωάννης Μαξίμοβιτς, Επίσκοπος Σαγκάης και Σαν Φρανσίσκο, της ορθοδόξου ρωσικής διασποράς.

Γεννήθηκε στις 4 Ιουνίου του 1896 στο χωριό Αντάμοβκα της επαρχίας Χαρκώβ στη Νότια Ρωσία. Το βαπτιστικό του όνομα ήταν Μιχαήλ. Οι γονείς του ονομάζονταν Μπόρις και Γλαφύρα και ήταν απόγονοι της ονομαστής

αριστοκρατικής και ευσεβούς οικογένειας Μαξίμοβιτς. Μάλιστα ένα μέλος της οικογένειας, ο Ιωάννης Μαξίμοβιτς, υπήρξε ονομαστός Ιεράρχης, Επίσκοπος Τομπόλσκ, ο οποίος έγινε άγιος (εορτάζει στις 10 Ιουνίου) και το τίμιο λείψανό του, παραμένει άφθορο στην πόλη Τομπόλσκ.

Οι ευσεβείς γονείς του τον μεγάλωσαν με την πίστη στο Θεό και την ευλάβεια στην Ορθοδοξία. Αλλά και ο ίδιος έδειχνε από μικρός μια ασυνήθιστη αγάπη για το Θεό και ισχυρή ροπή να ζει την εκκλησιαστική ζωή. Αν και φιλάσθενος, έτρωγε λίγο και τηρούσε όλες τις νηστείες της Εκκλησίας. Του άρεσε να συχνάζει στην Εκκλησία και όταν έπαιζε με τα στρατιωτάκια του τα έντυνε μοναχούς. Προσευχόταν με κατάνυξη πολλές ώρες, στεκούμενος όρθιος. Του άρεσε να συλλέγει εικόνες, θρησκευτικά βιβλία και να διαβάζει βίους αγίων. Φρόντιζε δε να τους διηγείται στα τέσσερα μικρότερα αδέλφια του. Με τον εαυτό του ήταν πολύ αυστηρός και εφάρμοζε με ακρίβεια τις εκκλησιαστικές και εθνικές παραδόσεις. Η παιδαγωγός του Γαλλίδα, εντυπωσιάστηκε τόσο από τη βίωση της Ορθοδοξίας του μαθητή της, του Μιχαήλ, με αποτέλεσμα να μεταστραφεί και να βαπτιστεί ορθόδοξη!

Στα 1907, σε ηλικία έντεκα ετών, οι γονείς του έστειλαν τον Μιχαήλ να σπουδάσει στην Στρατιωτική Σχολή της πόλης Πολτάβα. Εκεί γνώρισε και συνδέθηκε μαζί του τον σεβάσμιο Επίσκοπο Πολτάβας Θεοφάνη, ο οποίος ενθουσίασε τον Μιχαήλ και άσκησε μεγάλη επιρροή στην ψυχή του. Του ενέπνευσε ισχυρή πίστη στο Θεό. Σε κάποια στρατιωτική παρέλαση, ενώ περνούσε μπροστά από τον Καθεδρικό ναό της πόλεως, ο νεαρός Μιχαήλ έκαμε το σταυρό του, κάτι που απαγόρευε το στρατιωτικό πρωτόκολλο την ώρα της παρέλασης. Οι συμμαθητές του τον περιγέλασαν και οι καθηγητές αποφάσισαν να τον τιμωρήσουν. Όμως ο πρίγκιπας Κωνσταντίνος, που ήταν έφορος της σχολής πρότεινε να μην τιμωρηθεί, διότι διέγνωσε σ’ αυτόν βαθειά θρησκευτική πίστη.

Στα 1914 αποφοίτησε από την στρατιωτική ακαδημία, αλλά επειδή δεν ήθελε να ακολουθήσει στρατιωτική καριέρα, εξεδήλωσε την επιθυμία να σπουδάσει Θεολογία, στη Θεολογική Σχολή του Κιέβου. Οι γονείς του αντέδρασαν και έτσι αναγκάστηκε να σπουδάσει νομικά και έτσι γράφηκε στη Νομική Σχολή.

Το 1917 ξέσπασε η οκτωβριανή επανάσταση στη Ρωσία και η χώρα κατελήφθη από τους αθέους μαρξιστές. Στα 1921 ξέσπασε εμφύλιος πόλεμος, ο οποίος ανάγκασε πολλούς Ρώσους να καταφύγουν στο εξωτερικό. Μαζί με αυτούς, έφυγε και η οικογένεια του Μιχαήλ και εγκαταστάθηκε στη Γιουγκοσλαβία. Ο Μιχαήλ γράφηκε στη Θεολογική Σχολή του Βελιγραδίου, ενώ παράλληλα πωλούσε εφημερίδες για να ζήσει.

Μέσα του γεννήθηκε η επιθυμία να γίνει κληρικός και να υπηρετήσει την Εκκλησία του Χριστού. Έτσι το 1924 χειροθετήθηκε αναγνώστης από τον Επίσκοπο Αντώνιο της Ρωσικής Εκκλησίας στο Βελιγράδι. Δύο χρόνια μετά, το 1926, χειροτονήθηκε διάκονος και εκάρη μοναχός, με το όνομα Ιωάννης, στην Ιερά Μονή Μίλκοβ και εν συνεχεία χειροτονήθηκε πρεσβύτερος.

Το 1934 διορίστηκε καθηγητής στην Ιερατική Σχολή στην πόλη Βιτόλ της Σερβίας και στη συνέχεια εκλέχτηκε Επίσκοπος Σαγκάης. Στην αρχή αρνήθηκε, λόγω κάποιου προβλήματος στην ομιλία του. Όμως τελικά πείστηκε, διότι αυτό το θεώρησε κλήση από το Θεό, να εργαστεί για τον ευαγγελισμό της αχανούς ειδωλολατρικής χώρας της Κίνας. Στις 21 Νοεμβρίου του 1934 έφτασε στην Σαγκάη, βρίσκοντας έναν ημιτελή ναό και ένα μικρό ποίμνιο διχασμένο από εθνικές έριδες. Ρίχτηκε με πάθος στον αγώνα να οργανώσει την Ορθόδοξη Εκκλησία. Κατόρθωσε να μονιάσει τους πιστούς, αποτέλειωσε το ναό και ίδρυσε ορφανοτροφείο, στο όνομα του Αγίου Τύχωνα του Ζαντίσκο, για τα ορφανά της περιοχής τα οποία δυστυχούσαν και πέθαιναν από εγκατάλειψη. Περιμάζεψε περισσότερα από 3.500! Λειτουργούσε, κήρυττε και μετέστρεφε στην Ορθοδοξία πλήθος ανθρώπων.

Όμως ξέσπασε η κομμουνιστική επανάσταση και άρχισε ένας απηνής διωγμός κατά της θρησκείας. Ο άγιος Ιωάννης αναγκάστηκε να φύγει, παίρνοντας μαζί του και τα ορφανά στις Φιλιππίνες και αργότερα στην Αμερική και στην Αυστραλία. Το 1951 βρίσκεται εγκατεστημένος στις Η.Π.Α. Οι εκεί Ρώσοι Επίσκοποι τον έστειλαν στην Επισκοπή του Παρισιού και των Βρυξελλών. Ο Ιωάννης δέχτηκε. Εκεί σημείωσε ένα αξιόλογο ποιμαντικό έργο, κάνοντας γνωστή την Ορθοδοξία στην Ευρώπη. Εκεί του δόθηκε η ευκαιρία να μελετήσει τους Πατέρες και να συγγράψει τους βίους των Αγίων, πριν την απόσχιση του παπισμού από την Εκκλησία. Για πρώτη φορά γνώρισαν οι ευρωπαίοι τους αγίους της Ορθόδοξης Ανατολής και την ορθόδοξη πνευματικότητα.

Το 1962 επέστρεψε στις Η.Π.Α. και εξελέγη Επίσκοπος του Σαν Φρανσίσκο, της Ρωσικής Εκκλησίας της Διασποράς. Εκεί επιτέλεσε ένα αξιοθαύμαστο ποιμαντικό έργο και έγιναν γνωστές οι αρετές του και η αγιότητά του. Στις 2 Ιουλίου 1966, συνόδευσε στο Σιάτλ των Η.Π.Α. τη θαυματουργή εικόνα της Παναγίας του Κούρση. Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, έμεινε στο Ιερό Βήμα προσευχόμενος για τρεις ώρες. Κατόπιν αποσύρθηκε στο δωμάτιό του να αναπαυθεί. Κάθισε σε μια πολυθρόνα. Εκεί τον άφησε ήρεμα την τελευταία του πνοή. Η αγιασμένη ψυχή του πέταξε στον ουρανό να συναντήσει το Χριστό, που τόσο αγάπησε και πόθησε στην επίγεια ζωή του. Αργότερα έγινε γνωστό πως ο άγιος είχε προγνώσει το θάνατό του. Λίγες μέρες πριν είχε στείλει επιστολή στις

μοναχές της Λέσνα στη Γαλλία, στέλνοντας τις στερνές ευλογίες του. Το ιερό του σκήνωμα μεταφέρθηκε στον Καθεδρικό Ναό του Σαν Φρανσίσκο, που ο ίδιος είχε ολοκληρώσει. Έγινε ολονυκτία, με τη συμμετοχή χιλιάδων πιστών. Κατόπιν έγινε λιτανεία του Λειψάνου, το οποίο το σήκωσαν τα ορφανά που είχε φέρει από τη Σαγκάη. Ετάφη στο παρεκκλήσιο του υπογείου του Ναού, κάτω από το Ιερό Βήμα, στις 7 Ιουλίου το απόγευμα.

Το φθινόπωρο του 1993 η Σύνοδος των Επισκόπων της Αμερικής, υπό τον Αρχιεπίσκοπο του Σαν Φρανσίσκο Αντώνιο, έκαμαν την εκταφή και βρήκαν το ιερό λείψανό του σε θαυμαστή αφθαρσία! Στις 2 Ιουλίου του 1994 έγινε η αγιοκατάταξή του και ορίστηκε να τιμάται η μνήμη του στης 2 Ιουλίου.

Ο άγιος Ιωάννης, επειδή ταξίδευε συχνά με αεροπλάνα, ανακηρύχτηκε προστάτης όσων ταξιδεύουν αεροπορικώς.

Πηγή: pemptousia.gr